

## A MEGKÉSETT FEJLŐDÉSŰ GYERMEKEK SZÁMOLÁSI KÉSZSÉGÉNEK FEJLESZTÉSI MÓDSZEREI AZ ISKOLA ELSŐ ÉVEIBEN

Csordásné Anda Éva  
*MATANDA Komplex Vállalkozás*

*Kulcsszavak:* számolási készség, MATANDA, DIFER, fejlesztés

Az iskolakezdés sikeressége döntő mértékben meghatározza a gyermekek iskolai előmenetelét. A készségfejlődésben jelentősen megkésett tanulók elmaradása szinte megoldhatatlan kihívást jelent a pedagógusok számára. Feltételezhető, hogy sok diszkalkuliásnak mondott gyermek esetében valójában az elemi számolási készség fejlődésbeli megkésettiségről van szó, nem pedig organikus eltérésről. Kiemelt fontosságú pedagógiai feladat tehát a fejlődésben jelentősen megkésett tanulók fejlesztési eszközeinek, módszereinek a kidolgozása. Ezek egyike, a számolási készség kisiskolákorai fejlesztését segítő MATANDA.

A MATANDA egy fantáziánév, amely egy játékos készségfejlesztő eszközrendszert takar. Elsődleges célja az elemi és az alapműveleti számolási készség fejlesztésének segítése. A pedagógusok részére demonstrációs célra, a gyermekeknek pedig saját használatra tartalmaz manipulatív eszközöket. Az eszközöket részletes, fejlesztést segítő gyakorlatgyűjtemény egészíti ki. A MATANDA a DIFER programcsomaggal összeépülve a fejlesztés hatékony eszköze lehet.

Korábbi publikációinkban beszámoltunk arról, hogy a MATANDA eredményesnek bizonyult a számolási készség iskolai fejlesztésében. 1–2. osztályra kiterjedő fejlesztő kísérletünk keretében kompenzálni tudtuk a hátrányos helyzetű gyermekek számolási készségének számottevő elmaradását. A fejlesztésnek köszönhetően a tanulók átlagos fejlettsége elérte az országos átlagot, amelytől a kísérleti beavatkozás előtt átlagosan egy évnnyivel el voltak maradva. Ezzel szemben a kontrollcsoportot második osztály végén is jelentős fejlődésbeli elmaradás jellemzi. A kísérlet hatásmérete 0,8.

Vajon mitől volt eredményes a fejlesztés? Mi történt ezekben az osztályokban? Előadásunk keretében ezzel a kérdéssel foglalkozunk. Bemutatjuk a fejlesztés módszereit és eszközeit. A fejlesztés során történeteket a program keretében készült videófelvevételekkel demonstráljuk. A filmfelvételen azokból a lehetőségekből mutatunk be néhányat, amelyek megítélésünk szerint hatékony módon járulhatnak hozzá a fejlesztéshez.

A bemutató segítségével szeretnénk demonstrálni a gyermekek körében végzett kísérletünk hatékonyságát. Kiemelten fontosnak tartjuk, hogy a MATADA egy manipulatív eszköz. A látvány, az elemzés, a spontán és irányított megfigyeltetés, és a tanulói tevékenység együttes működtetése nagymértékben hozzájárulhat az elemi számolási készség fejlődéséhez. Az eszközzel külső képeket hozunk létre, amelyeket belsővé konvertálunk. Bemutatjuk, hogy a rendszerben szerzett ismeretek hogyan segítik a következtetések levonását, és a kellő begyakorlás a készség optimális fejlődését. A fejlesztés során kiemelt hangsúlyt fektettünk a jelentős fáziskészsében lévő tanulóakra. Esetükben addig kerestük az egyénre szabott módszereket, amíg a gyermek sikerélményben nem részesült. Minden esetben tekintettel voltunk a fáziskészség egyéni különbségeire, okaira, a fejlesztés módszereit egyénre szabtuk.